

Un estiu a l'interior

JEFFREY EUGENIDES

Ha estat un estiu estrany. Endut pel sentiment de culpa, m'he quedat a casa. Llanguany he viatjat massa i he escrit massa poc: se suposava que ara havia de dedicar l'estiu a ordenar-me les idees, i, sobretot, a treballar. Però l'estiu és una estació desobedient. Planifiquem els estius fil per agulla, però de sobte se'ns escapen dels dits.

Me'n vaig adonar de seguida, que les coses no rutllaven com havia planejat: va ser el dia que el Tour de França arribava a Alpe d'Huez. Una de les coses bones de viure a Europa és que pots seguir el Tour en directe a la televisió. Per a algú que prova d'ordenar-se les idees i de tornar al treball, vint dies de carrera de bicicletes, cada segon de la qual s'emet per les ones, té molts atractius. Les primeres etapes del Tour, després que els ciclistes abandonaren París per endinsar-se als camps, només el seguia a estones. A fora, a Berlín, hi feia un temps esplèndid. Jo em defensava amb les cortines de tota aquella llum solar resplendent, i m'abocava a la incandescència del llum de taula. A vegades deixava el televisor encès a l'altra habitació, sense so, i, de tant en tant, comprovava la situació dels corredors. Des del meu estudi mig en penombra, contemplava aquells turons tan verds, la grisor sinuosa de les parets de pedra de les muntanyes, els poblets encantadors, els espectadors ben abillats amb banderes i amb gorres al cap. I les franceses, amb el melic en l'aire, que animaven la cursa al costat dels seus xicots de pell bronzejada, prims i ben plantats.

Aquests joves gaudien de l'estiu. I jo, havia gaudit alguna vegada així, de l'estiu? Em semblava que no. Quan era adolescent, els estius també els vivia des d'una cambra com aquesta, o potser no era literalment una cambra, sinó la meua personalitat, el mirador des d'on albire la vida dels altres. Així és com em sent: els estius sempre esdevenen a la pell dels altres. Aquests espectadors que acampaven, o que llogaven habitacions d'hotel a Saint Michel de Maurienne per abocar-se als balcons a veure-hi passar la cursa, n'esdeve-

“Me'n vaig adonar de seguida, que les coses no rutllaven com havia planejat: va ser el dia que el Tour de França arribava a Alpe d'Huez. Una de les coses bones de viure a Europa és que pots seguir el Tour en directe a la televisió. Per a algú que prova d'ordenar-se les idees i de tornar al treball, vint dies de carrera de bicicletes, cada segon de la qual s'emet per les ones, té molts atractius. Deixava el televisor encès a l'altra habitació, sense so, i, de tant en tant, comprovava la situació dels corredors”

nien testimonis de primera mà, i després marxaven a menjar *choucroute* i beure Brouilly, i a fer l'amor als xalets i a les tendes de campanya.

És clar que aquesta alteritat és un sentiment intern. En realitat, he tingut un estiu força mogut. He explorat la gruta Blava de Capri, he llegit una conferència al Fòrum Romà i he muntat un cavall islandès. Però totes aquestes activitats no han estat repetitives, o no ho

han estat prou per ferir-me la imaginació: la mateixa intensitat amb què les he viscudes les ha convertit, retrospectivament, en dèbils records. És ara, ací, davant la serp multicolor del Tour que s'esmuny per les carreteres de França, que rep la primera impressió real de l'estiu (a una distància d'uns 1.000 quilòmetres).

En l'etapa d'Alpe d'Huez, em vaig donar permís per seguir-la més enjorn. Recordava que, l'any passat, Armstrong hi havia tret el fetge, i ens hi havia ofert el seu vessant de superhome, doblant, muntanya amunt, la velocitat que duïen tots els rivals. Aquest any, però, Armstrong no la va guanyar: va acabar els Alps amb molt poc avantatge respecte als altres i, després que Jan Ullrich va vèncer la contrarellotge de Cap Découverte, a la classificació es van estrènyer les diferències. Quan el Tour va arribar als Pirineus, jo ja duïa un ritme de dues o tres hores diàries de seguiment televisiu.

Certament, és colpidor seguir aquests cent ciclistes pel recorregut que fan tot al llarg del país. Des d'aquesta posició privilegiada que ens dóna la càmera, col·locada a les motos o a l'helicòpter, vaig davallar tot França, des de la frontera belga fins al port de Marsella, tot travessant els ponts de Tolosa cap a la regió sud-oest, a la vinícola Bordeus. Cada dia me'n feia creus, d'aquell caos immens que comporta la caravana gitana del Tour, amb els cotxes i les motos que entren i ixen de la carrera, amb els espectadors que interfereixen el camí dels ciclistes amollant-los aigua o posant-se a córrer al costat, cames ajudant-me. Un desori tan gran no estaria permès en cap competició esportiva americana. Ací hi ha la grandesa del Tour: és vitalista, bulliciós i alegrement tribal. Per això cada dia em xuclava més i més.

I llavors va aparèixer el gos. Perquè, evidentment, no em quedava nit i dia a l'apartament. Un dia vaig trobar-me uns amics en una cerveseria del Lietzensee, un petit llac que hi ha al mig de Berlín. Vam anar a sopar a un restaurant proper i, quan acabàvem, va entrar

“M’hi vaig acostar i vaig parlar amb l’amo: no era, efectivament, un bouvier, sinó un gos d’una raça, per mi, fins llavors, desconeguda: un terrier rus negre. El gos no va fer cas de les meues carícies: va romandre allà, majestàtic, sota la taula. Això és exactament el que vull d’un gos: aquesta espiritualitat amanuense, aquesta imatge de rumiar mentre fa becaades”

aquella bèstia extraordinària. Ja fa temps que tinc aquesta quimera de comprar-me un gos: me l’imagino als peus mentre escric (“scriptor amb gos”, llegireu, algun dia, en el peu de foto d’un retrat meu). Endut per una mena d’excentricitat estranya, cercava un exemplar d’alguna d’aquelles races generoses i tèrboles, com el bouvier de Flandes, per exemple. Aquell gos negre i pelut que havia entrat al restaurant, amb una barba llarga i una gran presència, semblava un bouvier. Si encara no me n’havia comprat un era perquè els entusiastes propietaris de bouviere dissuadeixen els futurs possibles compradors: és un gos molt ben predisposat, et diuen, però pateix flatulències, costa de raspallar, i fa pudor quan el banyes. Però, vaig pensar, heu-lo ací, un bouvier de ciutat que acompanyava l’amo al restaurant després d’un passeig nocturn i que se li asseu als peus mentre ell demana una beguda. M’hi vaig acostar i vaig parlar amb l’amo: no era, efectivament, un bouvier, sinó un gos d’una raça, per mi, fins llavors, desconeguda: un terrier rus negre. El gos no va fer cas de les meues carícies: va romandre allà, majestàtic, sota la taula. Això és exactament el que vull d’un gos: aquesta espiritualitat amanuense, aquesta imatge de rumiar mentre fa becaades.

Des d’aquell dia ençà, quan no mire el Tour m’escric amb la senyora Pirjo Vikiparta, una criadora de terriers russos negres a Eura, Finlàndia. N’aprenc totes les característiques, d’aquesta raça: que van nàixer a la Segona Guerra Mundial, d’un empelt de vint races diferents, entre les quals hi ha la de l’schnauzer gegant, l’airedale i el newfoundland. Em descarregue tots els vídeos dels fans del terrier rus negre de Vladivostok que, en comptes d’oferir-me les típiques imatges de gossos que fan botets, me’l presenten caminant solt enmig dels boscos nevats. No deu ser un gos gaire familiar, pense. Aleshores trobe una altra web on m’informen que els terriers negres de Sant Petersburg no tenen els defectes de molts altres gossos: em mostren la fotografia d’una xiqueta amb un mocador floral al

cap, que sembla una d’aquelles nines russes encaixables, encaixada, tota ella, en un dels exemplars immensos de pèl esborrifat i cara riallera, un terrier rus negre anomenat Ivan.

Encara no ha acabat l’estiu. El Tour continua. Armstrong va tenir una caiguda, però va poder recuperar el podi mentre jo l’animava des del sofà, content com un gínjol. De tant en tant vaig al restaurant del llac. I així és com m’ha anat l’estiu. Veig el Tourmalet des del cel, amb Lance Armstrong i, a la nit, mentre ell descansa, espere, a la vora del Lietzensee, amb la poca llum de la lluna que m’arriba, que el meu rus negre se m’acoste, caminant amb tota la parsimònia que el caracteritza. He perdut la capacitat de gaudir directament de la natura, i per això faig autostop: Lance m’acompanya pels camins de França, una etapa rere una altra. Animal urbà, cansat com estic dels viatges que faig al llarg de l’any, només mire com l’estiu els deixa empremta als altres, en altres llocs, i com m’arriba, de puntetes, fins a quedar-se’m a la vora, en la forma d’un gos negre immens.

Sense moure’m, viatge a Rússia, a Estònia. Entre a les cases i em fique pels patis interiors angoixants dels amos dels gossos. Són allà, a les sales d’estar: fan encabir els nobles terriers entre la taula i la televisió que envelleixen. Damunt les estovalles, hi ha les fotos de família i els tchotchkes. En una altra instantània veig una àvia rodanxona amb el gos damunt les cuixes i les potes al voltant del coll d’ella: ballen en unes noces a Moscou. En aquests temps, una fotografia d’una vella que balla amb un gos en unes noces et pot fer anar la imaginació cap a indrets inconeguts. Aquesta és, al capdavant, la veritable foto de l’estiu. Quan la mire, pense que, fet i fet, l’estiu ja ha arribat, fins i tot per a mi.

Jeffrey Eugenides va guanyar el Premi Pulitzer de ficció amb ‘Middlesex’

© The New York Times—EL TEMPS
Traducció: Maite Insa